

1. Федулова Л.І. Ситуаційний менеджмент: науково - методологічний аспект / Федулова Л.І., Фролова Г.І. – К., Науковий світ, 2007. – 34 с.

2. Фролова Г.І. Ситуаційний підхід в сучасній теорії та практиці менеджменту. / Г.І. Фролова // Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. – Київ: НДЕІ, 2006. – Вип.16. – С. 146-149.

Кувіла Вікторія Олександрівна,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент», Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: старший викладач Заборовський В.П.

РОЗВИТОК БІРЖОВОГО ЕЛЕКТРОННОГО ТРЕЙДИНГУ В УКРАЇНІ

На початку 90-х років ХХ-го століття провідні міжнародні біржі, які до того часу широко і успішно використовували комп'ютерні технології для прискорення процесів отримання та розповсюдження різної біржової інформації, інтенсивно почали займатись впровадженням електронного трейдингу – сучасної технології біржової торгівлі.

Біржі України практично не використовують системи електронного трейдингу. Законодавство України, що регулює біржову діяльність (Закони України «Про товарну біржу» та «Про цінні папери і фондову біржу»), не стимулює впровадження в практику сучасного біржового механізму. Ці законодавчі акти досить поверхневі, не містять цілого ряду головних аспектів створення строкового ринку. [1]

Окремо від біржового функціонує позабіржовий ринок. Для його обслуговування в Україні створена Перша фондова торговельна система (ПФТС). ПФТС є юридичною особою, що здійснює діяльність з організації торгівлі на позабіржовому ринку та володіє електронною торговельною мережею. Це електронна біржа цінних паперів України, яка охоплює усі найбільші регіони країни та підтримує роботу в режимі реального часу.

Програмне забезпечення ПФТС дозволяє торговцям у режимі реального часу виконувати такі операції [2]:

- виставляти власні котирування й отримувати котирування опонентів;
- укладати угоди, підтверджувати двосторонні угоди;
- обмінюватися повідомленнями з операторами.

В інформації про результати торгів вказується назва емітента акції або облигації, код емітента у ПФТС, котирування купівлі, котирування продажу, ціна останньої угоди, лот останньої угоди, спред у процентах, обсяги торгівлі у тисячах гривень та штуках, частка у загальному обсязі торгівлі в ПФТС. Інформацію з ПФТС публікує газета «Бізнес», журнал «Фондовий ринок». ПФТС залишила далеко позаду за обсягами торгівлі провідні традиційні фондові біржі країни. Національна асоціація бірж України виробила та щоденно розраховує зведений фондовий індекс.

Учасниками ПФТС є торговці цінними паперами (ЦП), які отримали відповідні ліцензії на діяльність щодо випуску та обігу ЦП і мають право на укладення угод з ЦП. До торгівлі в ПФТС допускаються ЦП, випущені згідно з чинним законодавством України, які викликають зацікавленість у учасників торгів. Наприклад, корпоративні ЦП мають бути випущені емітентом, статутний капітал якого становить не менше 500 тисяч грн.

До лістингу та котируванню у ПФТС ЦП допускаються за трьома рівнями. Для включення ЦП до Котирувального листа першого рівня потрібно, щоб емітент ЦП задовольняв такі умови:

- був широковідомим та визнаним в Україні;
- розмір статутного капіталу емітента становив не менш як 10 млн. грн.;
- мав не менш як 1000 акціонерів.

Для включення ЦП до Котирувального листа другого рівня необхідно, щоб статутний капітал емітента становив не менш як 2 млн. грн. і емітент мав не менш як 500 акціонерів. Торговельні правила ПФТС не передбачають проведення аукціонів. Учасники систем об'єднані комп'ютерною мережею, на терміналах якої вони знайомляться з попитом – пропозицією на окремі види

ЦП, вибирають необхідні позиції і укладають відповідні угоди. Контроль щодо дотримання законодавства учасниками ринку здійснює Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. [3]

Бурхливий розвиток електронного трейдингу на міжнародних фінансових ринках відкриває широкі можливості для українських інвесторів інвестувати власні кошти у його інструменти. Мова йде не лише про незначну кількість українців з доходами понад мільйон доларів, а й про фізичні особи з капіталом від 2 до 150 тисяч доларів. Але скористатись цією заманливою можливістю українські інвестори не можуть. Здійснювати легальну інвестиційну діяльність безпосередньо з України неможливо, оскільки юридичні особи повинні отримати дозвіл (ліцензію) Національного банку України, а фізичні можуть мати рахунки у зарубіжних банках лише на період перебування за кордоном. [3]

Такий стан справ привів до того, що сотні тисяч рахунків відкриті за кордоном без будь-яких дозволів. Багато українських компаній (через свої офшорні структури) працюють на біржових західних ринках досить давно. Вони хеджують свої експортно-імпортні операції з нафтою та кольоровими металами, отримуючи додаткові прибутки на опціонах через володіння інсайдерською інформацією.

Поряд з заборонаю Національним банком України на здійснення в Україні строкових операцій з фінансовими активами це суттєво уповільнює інтеграцію українських ринків до світового, не дає можливості українським інвесторам вивчати та використовувати зарубіжний досвід, отримувати навички біржового електронного трейдингу. Інтерес до цього виду бізнесу в Україні уже помітно зростає. Перший сайт щодо допомоги у навчанні електронному трейдингу був відкритий у грудні 1998 року, і відвідують його близько ста тисяч користувачів на місяць. [5] Сьогодні на інтернет сайтах можна безкоштовно або за невелику платню стати учасником гри, що імітує модель роботи на фондових та ф'ючерсних біржах, позабіржових системах комп'ютерного котирування цінних паперів.

Ще раз підкреслимо, що нові інформаційні технології кардинально змінюють підходи до ведення бізнесу, відкривають нові можливості щодо його розвитку.

Список використаних джерел

1. Воскобійник Ю.П. Правове забезпечення діяльності товарних бірж в Україні //Економіка АПК. - 2006. - № 1. - С.122-128.
2. «ПФТС» Фондова біржа. – Режим доступу: <http://www.pfts.com/uk/stock-exchange-pfts/>
3. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку .[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua/articles/490-derzhavna-komisiya-z-tsinnih-paperv-ta-fondovogo-publisher>
4. Сохацька ОМ. Міжнародні ф'ючерсні ринки: теоретико-методологічні аспекти: Монографія./О.М. Сохацька. — Тернопіль: Карт-бланш, 2003. — 454 с
5. Навчальний центр «УНІВЕРситет Персональних Інвестицій» – Режим доступу:<http://univer.ua/ua/training/>

Лучик Маргарита Василівна,

аспірант Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: д.е.н., професор Волощук К.Б.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Сучасні умови глобального розвитку висувають нові вимоги до забезпечення безпеки як на міжнародному, національному, так і на внутрішньодержавному (регіональному) рівнях. Саме просторово-територіальні параметри безпеки у поєднанні з політико-правовими атрибутами територіальної організації соціуму породжують проблему регіональної безпеки.